

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/4/2021
Identifikačné číslo spisu:	7714218641
Dátum vydania rozhodnutia:	26.10.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:7714218641.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: U. P. T., bývajúci U. XXXX/XXA, U., právne zastúpený: ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA JUDr. Peter Kerecman spoločnosť s ručením obmedzeným, Rázusova 1, Košice, proti žalovanému: C. U. T., bývajúci L. M. XXXX/X, U., právne zastúpený: Advokátska kancelária Bröstl & Čentík s.r.o., so sídlom Rázusova 1, Košice, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, vedenom na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 20 C 222/2014, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 30. novembra 2018 sp. zn. 11 Co 306/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Michalovce (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením č. k. 20 C 222/2014-503 z 14. septembra 2018 v zmysle § 164 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“) na návrh žalovaného prerušil konanie do právoplatného ukončenia konania vedeného pred Okresným súdom Michalovce pod sp. zn. 10 C 66/2018 dôvodiac, že mal dostatočne preukázané, že výsledky konania 10 C 66/2018 o odstránení prístavby k budove č. s. XXX, ktorá je predmetom vyporiadania, majú zásadný vplyv na rozhodovanie súdu o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva strán sporu, pretože existencia alebo neexistencia prístavby ovplyvní závery znaleckého posudku podávaného znalcom C. L. Č., a to jednak v otázke určenia hodnoty nehnuteľností, ale aj možností ich reálnej delby. Súd prvej inštancie sa stotožnil s dôvodmi uvádzanými žalovaným aj po zohľadnení vyjadrenia znalca, že existencia alebo neexistencia nepovolenej stavby má vplyv na všetky spôsoby vyporiadania podielového spoluvlastníctva, pretože ovplyvní aj prípadnú možnosť reálnej delby nehnuteľností, prípadnú výšku a hodnotu podielov oboch spoluvlastníkov, náklady na reálnu delbu a v neposlednom rade aj hodnotu vyporiadavaných nehnuteľností, preto konanie o veci prerušil.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) uznesením sp. zn. 11 Co 306/2018 z 30. novembra 2018 podľa § 388 CSP vecne nesprávne uznesenie súdu prvej inštancie o prerušení konania zmenil tak, že návrh na prerušenie konania zamietol. Odvolací súd argumentoval, že v konaní o odstránení časti vyporiadavanej stavby, sa nerieši otázka, zodpovedanie ktorej má rozhodujúci význam v konaní o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva. Podľa názoru odvolacieho súdu otázky, riešenie ktorých súd prvej inštancie považoval za závislé od spôsobu rozhodnutia o žalobe o odstránenie stavby, sú v tomto štádiu konania len hypotetické, predovšetkým pokiaľ ide o spôsob vyporiadania spoluvlastníctva, zvlášť otázku reálnej deliteľnosti nehnuteľností. Podľa odvolacieho súdu súd prvej inštancie nesprávne vzhliadol význam otázky existencie spornej stavby aj pre hodnotovú stránku vyporiadania, pretože sporná stavba môže mať význam iba pre spôsob hodnotového vyrovnania podielových spoluvlastníkov; pri širšom vyporiadaní, ktorého sa žalobca domáha, hodnotový dopad v neprospech niektorej zo strán nemá.

3. Žalovaný podal proti rozhodnutiu odvolacieho súdu v celom rozsahu dovolanie z dôvodov podľa § 420 písm. f/ CSP. Dovolateľ uviedol, že v prípade uznesenia odvolacieho súdu sa jedná o konečné rozhodnutie, keďže je definitívnym rozhodnutím v otázke navrhovaného prerušenia konania. Povaha konečného rozhodnutia je podľa dovolateľa daná aj tým, že prerušenie konania z už raz navrhovaných dôvodov nemôže byť v priebehu konania opätovne posudzované, teda uznesenie má charakter res iudicata v otázke prerušenia konania z uvádzaných dôvodov. Ďalej namietal, že uznesenie odvolacieho súdu neobsahuje odôvodnenie vo vzťahu k zásadným otázkam, ktoré boli rozhodujúce pre uznesenie. Podľa názoru dovolateľa je odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu veľmi všeobecné bez toho, aby sa vysporiadalo s jednotlivými námietkami a dôvodmi uvádzanými žalovaným. Navyše odvolací súd formuloval všeobecné závery bez väzby na konkrétne argumenty žalovaného. Postup odvolacieho súdu vníma dovolateľ ako arbitrárny a uznesenie odvolacieho súdu za nespreskúmateľné a prekvapivé, keďže pri posudzovaní nosného dôvodu pre prerušenie konania nijako nezohľadnil závery znalca. Dovolateľ namietal, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, preto navrhol, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že v prípade rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým došlo k zmene rozhodnutia o prerušení konania, je nepochybné, že má povahu len procesného rozhodnutia, nejedná sa o meritorne rozhodnutie ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. S ohľadom na uvedené žalobca dospel k záveru, že dovolanie žalovaného nesporne smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, čo je obligatórnym dôvodom na odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. c/ CSP. Dodal, že dovolanie nie je ani dôvodné, nakoľko uznesenie odvolací súd riadne, dostatočne a presvedčivo odôvodnil a vyporiadal sa so všetkými námietkami a argumentmi žalovaného. Podľa názoru žalobcu odvolací súd vysvetlil, prečo neboli splnené zákonné podmienky podľa § 164 CSP o prerušení konania, zároveň vysvetlil dôvody, pre ktoré výsledok konania o odstránení stavby nemôže mať žiaden význam pre predmetné konanie. Navrhol preto dovolanie ako nedôvodné zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. Dovolateľ vyvodzoval prípustnosť podaného dovolania na základe ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. Základným a spoločným znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie

pripustné podľa § 420 CSP je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje pripustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 CSP, dovolací súd skúma primárne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska pripustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

8. Dovolanie v posudzovanom prípade smeruje proti výroku rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté o prerušení konania tak, že uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým bolo prerušené konanie, bolo zmenené a návrh na prerušenie konania bol zamietnutý.

Podľa § 164 CSP, ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

9. Citované ustanovenie predstavuje tzv. fakultatívne prerušenie konania, ktoré nie je pre samotné konanie nevyhnutné. Úlohou súdu je racionálne vyhodnotiť, či je potrebné konanie prerušiť s prihliadnutím na zákonnú požiadavku rýchlej a účinnej ochrany ohrozených alebo porušených právom chránených záujmov (čl. 2 a čl. 17 CSP).

10. Rozhodnutie súdu o prerušení konania je procesným rozhodnutím, ktorým sa nerozhoduje o právach a povinnostiach účastníkov konania vo veci samej. Takéto rozhodnutia majú procesnoprávne dôsledky len pre určité štádium občianskeho súdneho konania; nejde o rozhodnutia vo veci samej, ktoré by do práv a povinností účastníkov konania zasahovali konečným spôsobom (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 204/2013, časopis Zo súdnej praxe č. 51/2014). Aj keď (prípadne) pri vydávaní týchto rozhodnutí dôjde k procesnej nesprávnosti, nemožno nevziať na zreteľ, že v ďalšom konaní, ktoré potom nasleduje, zostávajú účastníkovi zachované všetky jeho procesné oprávnenia, tak ako je tomu i v predmetnej veci. Aplikujúc uvedené na konkrétnu vec dovolací súd ustálil, že dovolateľovi nebolo postupom súdov nižšej inštancie znemožnené, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Uvedené uznesenie nepredstavuje rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej, ale (iba) rozhodnutie procesné. Nejde ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, nakoľko pod takýmto pojmom treba rozumieť také rozhodnutie odvolacieho súdu, v dôsledku ktorého sa skončí samotné konanie o veci (vymedzenej v sporovom konaní žalobou) bez toho, aby došlo k jej vecnému prejednaniu na odvolacom súde (napr. uznesenie odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie; uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bol zrušený rozsudok súdu prvej inštancie a konanie zastavené; uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvej inštancie o zastavení konania alebo odmietnutí podania atď.).

12. Pripustnosť dovolania je tak v danom prípade podľa § 420 CSP vylúčená, nakoľko sa nejedná o rozhodnutie vo veci samej, a ani také, ktorým sa konanie končí. Na základe uvedeného najvyšší súd dovolanie ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania.

13. O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 453 ods. 1 CSP a vyslovil, že žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalovanému. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

14. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.